

Tractaments protocol·laris

Els tractaments són títols de cortesia que donem a una persona per la seva dignitat, autoritat, càrrec o categoria social. En el llenguatge administratiu, els tractaments s'han mantingut moltes vegades d'una manera abusiva i més per inèrcia que no pas per necessitat.

Les característiques del llenguatge administratiu modern són la concisió, la claredat i el to democràtic; això fa que totes les administracions actuals tendeixin a suprimir els tractaments de la documentació administrativa quotidiana i els reservin per als documents solemnes o de tipus protocol·lari (p. e. en la invitació i el saluda). Generalment, en els documents escrits, els tractaments protocol·laris es poden mantenir en les dades del destinatari, però cal suprimir-los sistemàticament dins el text.

Normes d'ús:

1. Malgrat que hi ha qui considera que seria més natural col·locar el tractament amb el càrrec i no amb el nom de la persona, s'ha d'escriure com s'ha fet tradicionalment:

tractament + nom i cognom/s, càrrec

Honorable Senyora Pilar Fernández i Bozal, consellera de Justícia

o bé

càrrec, tractament + nom i cognom/s

la consellera de Justícia, Honorable Senyora Pilar Fernández i Bozal

2. Les abreviatures dels tractaments s'han d'escriure amb majúscula inicial. Pel que fa al tractament de senyor/a, que és el general que tenim totes les persones, cal recordar que quan apareix sencer s'escriu amb minúscula; quan apareix abreujadament s'escriu amb majúscula inicial (Sr./Sra.); però quan és un element d'un altre tractament, s'ha d'escriure sempre amb majúscula inicial.

Il·lustre Senyora (Il·ltre. Sra. / I. Sra.)

3. Cal emprar sempre el tractament protocol·lari superior en els casos d'aquelles persones que tenen un tractament protocol·lari vitalici o una condecoració honorífica i que ocupen un càrrec amb un tractament diferent.

A un/a expresident/a del Parlament de Catalunya que és diputat/ada, li correspon **Molt Honorable Senyor/a**, i no **Il·lustre Senyor/a**.

En els altres casos de les persones que ocupen càrrecs amb tractaments diferents, cal emprar la forma del càrrec en virtut del qual ens hi adreçem en aquells moments.

Per a un/a degà/ana del Col·legi de Procuradors de Barcelona que sigui alhora president/a del Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya, emparem **Il·lustríssim/a Senyor/a** o **Excel·lentíssim/a Senyor/a**, segons que ens hi adreçem com a degà/ana del Col·legi de Barcelona o com a president/a del Consell de Col·legis de Catalunya.

Tractaments protocol·laris

Bibliografia i documentació

- "Ley 6/1985, de 1 de julio, orgánica del poder judicial". *Boletín Oficial del Estado* (2.7.1989), núm. 157; p. 20660.
- "Ley orgánica 4/2007, de 12 de abril, por la que se modifica la Ley orgánica 6/2001, de 21 de diciembre, de universidades". *Boletín Oficial del Estado* (13.4.2007), núm. 89; p. 16241.
- "Llei de 2 d'abril de 1987, municipal i de règim local de Catalunya". *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (8.4.1989), núm. 194; p. 997.
- "Real decreto 2568/1986, de 28 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de organización, funcionamiento y régimen jurídico de las entidades locales. *Boletín Oficial del Estado* (22.12.1986), núm. 305; p. 41813.
- "Decret 189/1981, de 2 de juliol, que estableix les normes de protocol i cerimonial en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (29.7.1981), núm. 146; p. 812-813.
- "Decret 459/1981, de 6 de novembre, pel qual es modifica el Decret 189/1981, de 2 de juliol, establint les normes de protocol i cerimonial en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya". *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (31.12.1981), núm. 189; p. 1859.
- "Orden de 7 de julio de 1986, por la que se regula la confección de material impreso y se establece la obligatoriedad de consignar determinados datos en las comunicaciones y escritos administrativos". *Boletín Oficial del Estado* (22.7.1986), núm. 174; p. 26287-26288.
- "Orden APU/516/2005, de 3 de marzo, por la que se dispone la publicación del Acuerdo del Consejo de Ministros de 18 de febrero de 2005, por el que se aprueba el Código de Buen Gobierno de los miembros del Gobierno y de los altos cargos de la Administración general del Estado". *Boletín Oficial del Estado* (7.3.2005), núm. 56; p. 7953-7955
- ALSINA, A.; DUARTE, C.; SIBINA, S. *Manual de llenguatge administratiu*. 3a ed. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1993. (Manuais i formularis; 8)
- BROTO, P. DE; DUARTE, C. A: *Introducció al llenguatge jurídic*. 3a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia; Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1990.
- COROMINA, E. *El 9 Nou: manual de redacció i estil*. 3a ed. Vic: Diputació de Barcelona; Premsa d'Osona; Eumo Editorial, 1993.
- DIARI DE BARCELONA. *Model de llengua pels mitjans de comunicació: llibre d'estil del Diari de Barcelona*. Barcelona: Empúries, 1988.
- DUARTE, C. *Curs de llenguatge administratiu català*. 3a ed. Barcelona: Teide, 1981.
- DUARTE, C. "Sobre els tractaments honorífics dels càrrecs". *Llengua i Administració* [Barcelona] (1987), núm. 27; p. 8.
- EDITORIAL CAMPILLO. *Quién es quién en España*. Madrid: Editorial Campillo, 1994.
- EL PAÍS. *El País: libro de estilo*. 9a ed. Madrid: El País, 1990.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA. DIRECCIÓ GENERAL DE RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA. *Apunts de llenguatge jurídic*. Barcelona, 1990.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. SERVEI CATALÀ DE LA SALUT. *Manual electrònic de llengua a sanitat (MELSA)*. Barcelona: INCYTA, SA, 1999. [CD-ROM]
- IZQUIERDO, F. A.; RUSCALLEDA, T. *Formulari comercial català*. 3a ed. Girona: Cambra de Comerç, Indústria i Navegació, 1987.
- MESTRES, J. M. "Sobre les fórmules de tractament". *Llengua i Administració* [Barcelona] (1987), núm. 28; p. 6.
- MINISTERIO PARA LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS. SECRETARÍA GENERAL TÉCNICA. INSTITUTO NACIONAL DE ADMINISTRACIÓN PÚBLICA. *Manual de estilo del lenguaje administrativo*. Madrid: 1990.
- UNIVERSITAT DE BARCELONA. SERVEI DE LLENGUA CATALANA. *Criteris lingüístics*. 2a ed. Barcelona, 1990.
- UNIVERSITAT DE BARCELONA. SERVEI DE LLENGUA CATALANA. *DAU: documents administratius universitaris*. Barcelona, 1991.
- UNIVERSITAT POMPEU FABRA. *Documents administratius de la Universitat Pompeu Fabra*. Barcelona, 1994.

Tractaments protocol·laris

Resum

Tractament protocol·lari: És un títol de cortesia que es dóna a una persona, generalment, pel càrrec o categoria que ocupa.

En el llenguatge administratiu modern (concís, clar, democràtic) se suprimeixen sistemàticament els tractaments protocol·laris dins el text (llevat de textos que tenen una funció específicament protocol·lària, com són el saluda o la invitació); tanmateix, es poden mantenir en les dades del destinatari.

• **Hble. Sra. Pilar Fernández i Bozal**
Consellera de Justícia
C. Pau Claris, 81
08010 Barcelona

Normes d'ús	Col·locació	tractament + nom i cognom/s, càrrec • Honorable Senyora Pilar Fernández i Bozal, consellera de Justícia càrrec, tractament + nom i cognom/s • la consellera de Justícia, Honorable Senyora Pilar Fernández i Bozal
	Majúscules/minúscules	• senyor/a → Sr./Sra. • Excel·lentíssim/a Senyor/a → Excm. Sr. / Excma. Sra.
Tractaments diversos	En alguns casos es conserva el tractament protocol·lari amb caràcter honorífic encara que la persona ja no ocupi el càrrec que l'ha motivat.	• Un/a expresident/a del Parlament de Catalunya que és diputat/ada → Molt Honorable Senyor/a (<i>i no Il·lustre Senyor/a</i>)
	En el cas d'una persona que ocupa diversos càrrecs amb tractaments diferents, cal usar el tractament que correspon al càrrec pel qual ens hi adreçem.	• Un/a degà/ana del Col·legi de Procuradors de Barcelona que és alhora president/a del Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya → Il·lustríssim/a Senyor/a (<i>si ens hi adreçem com a degà/ana del Col·legi</i>) → Excel·lentíssim/a Senyor/a (<i>si ens hi adreçem com a president/a del Consell de Col·legis</i>)
Tipus	Civils	A Catalunya A altres territoris de parla catalana A l'Estat espanyol
	Militars	
	Religiosos	
	Nobiliaris	

Tractaments protocol·laris

Tractaments més usuals a Catalunya

Molt Honorable Senyor/a
(M. Hble. Sr. / M. Hble. Sra.)
(M. H. Sr. / M. H. Sra.)

- expresident/a de la Generalitat de Catalunya
- expresident/a del Parlament de Catalunya
- president/a de la Generalitat de Catalunya
- president/a del Parlament de Catalunya

Honorable Senyor/a
(Hble. Sr. / Hble. Sra.)
(H. Sr. / H. Sra.)

- conseller/a de la Generalitat de Catalunya
- cònsol/consollessa
- exconseller/a de la Generalitat de Catalunya
- president/a del Consell Consultiu

Excel·lentíssim/a Senyor/a
(Excm. Sr. / Excma. Sra.)

- alcalde/essa de l'Ajuntament de Barcelona
- degà/ana del Col·legi d'Advocats de Barcelona
- degà/ana del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya
- delegat/ada del Govern de l'Estat
- diputat/ada al Congrés
- eurodiputat/ada
- expresident/a d'organismes territorials elegits per sufragi que tinguin Barcelona per capital
- fiscal superior del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts
- membre de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres
- persona condecorada amb la Creu de Sant Jordi
- president/a de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
- president/a del Consell de Col·legis de Procuradors de Catalunya
- president/a de la Diputació de Barcelona
- president/a d'organismes territorials elegits per sufragi que tinguin Barcelona per capital
- president/a del Parlament Europeu
- president/a de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi
- president/a de la Reial Acadèmia de Bones Lletres
- president/a de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres
- president/a de la Reial Acadèmia de Farmàcia
- president/a de la Reial Acadèmia de Jurisprudència i Legislació
- president/a de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia
- president/a del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- senador/a

Magnífic/a Senyor/a
(Mgfc. Sr. / Mgfca. Sra.)

- conseller/a del Conselh Generau d'Aran
- rector/a d'universitat
- síndic/a del Conselh Generau d'Aran

Tractaments protocol·laris

Il·lustríssim/a Senyor/a
(Il·lm. Sr. / Il·lma. Sra.)
(Im. Sr. / lma. Sra.)

- alcalde/essa (llevat del cas de Barcelona)
- cap provincial de Correus i Telègrafs*
- cap provincial de Trànsit*
- cap superior de policia*
- comissari/ària de policia*
- degà/ana de col·legi d'advocats (llevat del cas de Barcelona)
- degà/ana del Col·legi de Procuradors de Barcelona
- degà/ana president/a del Col·legi de Notaris de Barcelona
- delegat/ada regional o provincial de ministeri*
- diputat/ada de la Diputació de Barcelona
- fiscal
- fiscal de les audiències provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona
- fiscal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- fiscal en cap de les audiències provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona
- jutge/essa degà/ana dels jutjats de Barcelona
- magistrat/ada de les audiències provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona
- magistrat/ada jutge/essa
- magistrat/ada del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- membre de l'Institut d'Estudis Catalans
- membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi
- membre de la Reial Acadèmia de Jurisprudència i Legislació
- president/a d'assemblea territorial de registradors de la propietat i mercantils
- president/a de les audiències provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona
- president/a de cambra de comerç, indústria i navegació (llevat del cas de Barcelona)
- president/a de consell comarcal
- president/a de les diputacions provincials de Girona, Lleida i Tarragona
- president/a de l'Institut d'Estudis Catalans
- regidor/a de l'Ajuntament de Barcelona
- secretari/ària de govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- secretari/ària general de l'Ajuntament de Barcelona
- secretari/ària general de la Diputació de Barcelona
- secretari/ària general de govern civil*
- síndic/a president/a de la Borsa de Barcelona
- tinent/a d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

** Aquesta forma de tractament ja no és oficial. El punt 8è de l'Acord de 18 de febrer de 2005, del Consell de Ministres (publicat a l'Ordre APU/516/2005, de 3 de març), prescriu que el tractament oficial de caràcter protocol·lari dels membres del Govern i dels alts càrrecs ha de ser el de **senyor/senyora**.*

Molt Il·lustre Senyor/a
(M. Il·ltre. Sr. / M. Il·ltre. Sra.)
(M. I. Sr. / M. I. Sra.)

- membre de la Reial Acadèmia de Farmàcia
- membre de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia

Il·lustre Senyor/a
(Il·ltre. Sr. / Il·ltre. Sra.)
(I. Sr. / I. Sra.)

- degà/ana de col·legi de procuradors (llevat del cas de Barcelona)
- diputat/ada del Parlament de Catalunya
- expresident/a d'altres organismes territorials elegits per sufragi (llevat dels que tinguin Barcelona per capital)
- jutge/essa
- membre del Consell Consultiu

Tractaments protocol·laris

- membre de la Mesa del Parlament de Catalunya
- membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres
- notari/ària
- president/a d'altres organismes territorials elegits per sufragi (llevat dels que tinguin Barcelona per capital)
- secretari/ària judicial
- síndic/a de Comptes
- síndic/a de Greuges
- síndic/a major de la Sindicatura de Comptes

Tractaments a altres territoris de parla catalana

Molt Honorable Senyor/a
(M. Hble. Sr. / M. Hble. Sra.)
(M. H. Sr. / M. H. Sra.)

- expresident/a de la Generalitat Valenciana
- expresident/a del Govern Balear
- expresident/a del Parlament Balear
- president/a de la Generalitat Valenciana
- president/a del Govern Balear
- president/a del Parlament Balear

Honorable Senyor/a
(Hble. Sr. / Hble. Sra.)
(H. Sr. / H. Sra.)

- batlle/essa d'Andorra
(de les seccions Civil, Penal, Especial d'Instrucció i Administrativa)
- conseller/a de la Generalitat Valenciana
- conseller/a del Govern Balear
- diputat/ada del Parlament Balear
- exconseller/a de la Generalitat Valenciana
- exconseller/a del Govern Balear
- membre de la Mesa del Parlament Balear
- portaveu del Govern Balear
- portaveu del Govern Valencià
- secretari/ària del Govern Valencià
- secretari/ària del Parlament Balear
- vicepresident/a del Govern Balear

Excel·lentíssim/a Senyor/a
(Excm. Sr. / Excma. Sra.)

- copríncep/coprincesa d'Andorra
- president/a del Tribunal de les Aigües de València

Molt Excel·lent Senyor/a
(M. Exc. Sr. / M. Exc. Sra.)

- expresident/a de les Corts Valencianes
- president/a de les Corts Valencianes

Excel·lent Senyor/a
(Exc. Sr. / Exc. Sra.)

- síndic/a de Greuges del País Valencià
- síndic/a major de la Sindicatura de Comptes del País Valencià

Espectable Senyor/a
(Espect. Sr. / Espect. Sra.)

- secretari/ària de les Corts Valencianes

Tractaments protocol·laris

Magnific/a Senyor/a
(Mgfc. Sr. / Mgfca. Sra.)

- fiscal adjunt/a d'Andorra
- fiscal general d'Andorra
- jutge/essa d'apel·lacions d'Andorra

Molt Il·lustre Senyor/a
(M. Il·ltre. Sr. / M. Il·ltre. Sra.)
(M. I. Sr. / M. I. Sra.)

- cap del Govern d'Andorra
- conseller/a del Consell General d'Andorra
- magistrat/ada del Tribunal de Corts d'Andorra
- magistrat/ada del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra
- membre del Consell Superior de la Justícia d'Andorra
- membre secretari/ària del Consell Superior de la Justícia d'Andorra
- ministre/a del Govern d'Andorra
- president/a del Consell Superior de la Justícia d'Andorra
- president/a de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra
- president/a de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra
- president/a del Tribunal de Corts d'Andorra
- president/a del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra
- secretari/ària de la Sindicatura General d'Andorra
- síndic/a general d'Andorra
- subsíndic/a general d'Andorra
- vicepresident/a del Consell Superior de la Justícia d'Andorra
- vicepresident/a del Tribunal de Corts d'Andorra

Il·lustre Senyor/a
(Il·ltre. Sr. / Il·ltre. Sra.)
(I. Sr. / I. Sra.)

- diputat/ada de les Corts Valencianes
- membre de la Mesa de les Corts Valencianes
- membre de la Mesa del Parlament Balear

Altres tractaments a l'Estat espanyol

Sa Majestat
(S. M. / SS. MM.)

- rei/reina

Sa Altesa Reial
(S. A. R.)

- infant/a
- príncep/princesa

Honorable Senyor/a
(Hble. Sr. / Hble. Sra.)

- degà/ana del cos consular espanyol

Excel·lentíssim/a Senyor/a
(Excm. Sr. / Excma. Sra.)

- alcalde/essa de l'Ajuntament de Madrid
- ambaixador/a*
- cap de la Casa Reial
- cap de l'oposició
- conseller/a de les comunitats autònomes: Comunitat de Madrid, Diputació General d'Aragó, Diputació Regional de Cantàbria, Govern Basc, Govern de Canàries, Govern de La Rioja, Junta d'Andalusia, Junta de Castella i Lleó, Junta de Comunitats de Castella-La Manxa, Junta d'Extremadura, Junta de Galícia, Regió de Múrcia
- conseller/a electe/a d'estat del Consell d'Estat
- conseller/a nat/ada del Consell d'Estat
- defensor/a del poble
- degà/ana del Consell General de l'Advocacia

Tractaments protocol·laris

- delegat/ada del Govern*
- expresident/a del Govern*
- fiscal superior de tribunal superior de justícia
- fiscal general de l'Estat
- magistrat/ada de sala del Tribunal Constitucional
- magistrat/ada del Tribunal Constitucional
- magistrat/ada del Tribunal Suprem
- ministre/a del Govern*
- president/a d'assemblea legislativa de les comunitats autònomes: Assemblea d'Extremadura, Assemblea de Madrid, Assemblea Regional de Cantàbria, Assemblea Regional de Múrcia, Corts d'Aragó, Corts de Castella-La Manxa, Corts de Castella i Lleó, Diputació General de La Rioja, Junta General del Principat d'Astúries, Parlament d'Andalusia, Parlament Basc, Parlament de Canàries, Parlament de Galícia, Parlament de Navarra
- president/a de l'Audiència Nacional
- president/a de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Madrid
- president/a de la Comunitat de Madrid, de la Diputació General d'Aragó, de la Diputació Regional de Cantàbria, del Govern Basc, del Govern de Canàries, del Govern de La Rioja, del Govern de Navarra, de la Junta d'Andalusia, de la Junta de Castella i Lleó, de la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa, de la Junta d'Extremadura, de la Junta de Galícia, del Principat d'Astúries, de la Regió de Múrcia
- president/a del Congrés de Diputats
- president/a del Consell de l'Estat
- president/a del Consell General del Poder Judicial
- president/a del Consell Superior d'Assumptes Exteriors
- president/a de la Diputació de Madrid
- president/a del Govern*
- president/a de sala del Tribunal Constitucional
- president/a de sala del Tribunal Suprem
- president/a de secció de la Comissió General de Codificació del Ministeri de Justícia*
- president/a del Senat
- president/a del Tribunal Central de Treball del Poder Judicial
- president/a del Tribunal Constitucional
- president/a de tribunal superior de justícia
- president/a del Tribunal Suprem
- secretari/ària d'Estat*
- secretari/ària de la Mesa del Congrés
- secretari/ària de la Mesa del Senat
- secretari/ària general de la Casa Reial
- subsecretari/ària d'Assumptes Exteriors*
- vicepresident/a del Consell General del Poder Judicial
- vicepresident/a del Consell Superior d'Assumptes Exteriors*
- vicepresident/a del Govern*
- vicepresident/a de la Mesa del Congrés
- vicepresident/a de la Mesa del Senat
- vicepresident/a del Tribunal Constitucional
- vocal del Consell General del Poder Judicial
- vocal del Tribunal Constitucional

* Aquesta forma de tractament ja no és oficial. El punt 8è de l'Acord de 18 de febrer de 2005, del Consell de Ministres (publicat a l'Ordre APU/516/2005, de 3 de març), prescriu que el tractament oficial de caràcter protocol·lari dels membres del Govern i dels alts càrrecs ha de ser el de **senyor/senyora**.

Tractaments protocol·laris

**Il·lustríssim/a Senyor/a
(Il·lm. Sr. / Il·lma. Sra.)
(Im. Sr. / lma. Sra.)**

- advocat/ada de l'Estat*
- alcalde/essa de capital de província (llevat del cas de Madrid)
- conseller/a del Govern de Navarra
- conseller/a del Govern del Principat d'Astúries
- degà/ana del cos diplomàtic
- delegat/ada provincial
- diputat/ada d'assemblea legislativa de comunitat autònoma (llevat del cas de Canàries)
- director/a d'institució
- director/a general de l'Administració de l'Estat*
- fiscal
- fiscal d'audiència provincial
- fiscal de tribunal superior de justícia
- fiscal del Tribunal Suprem
- fiscal en cap d'audiència provincial
- magistrat/ada d'audiència provincial
- magistrat/ada de tribunal superior de justícia
- membre de mesa d'assemblea legislativa de comunitat autònoma (llevat dels casos de Canàries, Castella-La Manxa i Castella i Lleó)
- president/a d'audiència provincial
- president/a de cabildo
- president/a de consell insular
- president/a de diputació provincial (llevat del cas de Madrid)*
- secretari/ària general del Consell d'Universitats*
- secretari/ària de govern de tribunal superior de justícia
- secretari/ària de govern del Tribunal Suprem
- subdirector/a general de l'Administració de l'Estat*
- subsecretari/ària de departament ministerial*

* Aquesta forma de tractament ja no és oficial. El punt 8è de l'Acord de 18 de febrer de 2005, del Consell de Ministres (publicat a l'Ordre APU/516/2005, de 3 de març), prescriu que el tractament oficial de caràcter protocol·lari dels membres del Govern i dels alts càrrecs ha de ser el de **senyor/senyora**.

Tractaments militars

**Excel·lentíssim/a Senyor/a
(Excm. Sr. / Excma. Sra.)**

- almirall/essa
- capità/ana general
- contraalmirall/essa en cap
- general/a
- governador/a militar
- president/a del Consell Suprem de Justícia Militar
- president/a de la Junta de Caps d'Estat Major i de l'Exèrcit
- tinent/a general amb comandament o laureat
- vicari general castrense
- vicealmirall/essa

**Excel·lentíssim/a Senyor/a General/a
Conseller/a Togat/ada
(Excm. Sr. Gral. Conseller Togat /
Excma. Sra. Grala. Consellera
Togada)**

- auditor/a president/a del Tribunal Militar Central del Poder Judicial

**Excel·lentíssim/a Senyor/a
General/a Auditor/a
(Excm. Sr. Gral. Auditor /
Excma. Sra. Grala. Auditora)**

- fiscal del Tribunal Militar Central del Poder Judicial
- vocal togat/ada del Tribunal Militar Central del Poder Judicial

Tractaments protocol·laris

II·lustríssim/a Senyor/a
(II·Im. Sr. / II·Ima. Sra.)
(Im. Sr. / Ima. Sra.)

- capità/ana de nau
- coronel/a
- fiscal de tribunal militar territorial
- jutge/essa militar
- tinent/a coronel/a

II·lustríssim/a Senyor/a
Coronel/a Auditor/a
(II·Im. Sr. Coronel Auditor /
II·Ima. Sra. Coronela Auditora)
(Im. Sr. Coronel Auditor /
Ima. Sra. Coronela Auditora)

- auditor/a president/a de tribunal militar territorial de poder judicial

Tractaments religiosos

Sa Santedat

- papa

Eminentíssim i Reverendíssim
Senyor
(Emm. i Rvdm. Sr.)

- cardenal

Excel·lentíssim i Reverendíssim
Senyor
(Excm. i Rvdm. Sr.)

- arquebisbe
- bisbe
- nunci apostòlic
- prelat

Reverendíssim Dom
(Rvdm. Dom)

- abat de Montserrat

Reverendíssim Doctor
(Rvdm. Dr.)

- abat de Poblet

Molt Reverend/a Pare/Mare
(M. Rnd. Pare / M. Rnda. Mare)
(M. Rev. Pare / M. Rev. Mare)

- abat/abadessa superior d'orde

Molt II·lustríssim Senyor
(Molt II·Im. Sr.)
(M. Im. Sr.)

- secretari particular de cardenal
- vicari general d'arxidiòcesi

II·lustríssim/a Senyor/a
(II·Im. Sr. / II·Ima. Sra.)
(Im. Sr. / Ima. Sra.)

- superior/a general
- vicari episcopal
- vicari general de diòcesi

Tractaments protocol·laris

Molt Il·lustre Senyor
(M. Il·ltre. Sr.)
(M. I. Sr.)

- canonge

Reverend/a Senyor/a
(Rnd. o Rev. Sr. / Rnda. o Rev. Sra.)

- arxiprest
- capellà (també Mossèn)
- prevere (també Mossèn)
- rector (també Mossèn)
- religiós/osa (també Germà/ana)

Pare/Mare
(P. / M.)

- prior/a

Mossèn
(Mn.)

- diaca

Tractaments nobiliaris

Excel·lentíssim/a Senyor/a
(Excm. Sr. / Excma. Sra.)

- duc/duquessa
- fill/a primogènit/a de gran d'Espanya
- gran d'Espanya

Il·lustríssim/a Senyor/a
(Il·lm. Sr. / Il·lma. Sra.)
(Im. Sr. / Ima. Sra.)

- baró/baronessa
- comanador/a major dels ordres de: Santiago, Calatrava, Montesa, Alcàntara
- comte/essa
- fill/a no primogènit/a de gran d'Espanya
- fill/a primogènit/a de baró/baronessa, comte/essa, marquès/esa, vescomte/essa
- marquès/esa
- vescomte/essa

Il·lustre Senyor/a
(Il·ltre. Sr. / Il·ltre. Sra.)
(I. Sr. / I. Sra.)

- cavaller i dama d'orde o corporació nobiliària
- fill/a no primogènit/a de baró/baronessa, comte/essa, marquès/esa, vescomte/essa